

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 25.07.2022. – 29.07.2022.**

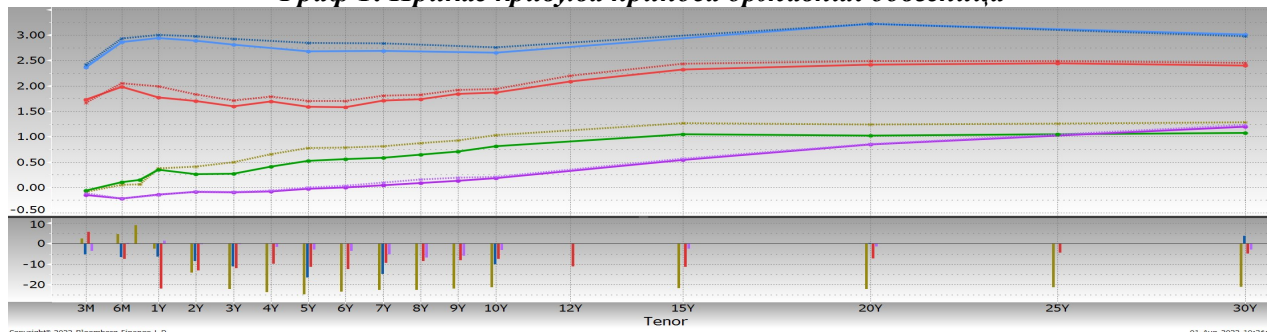
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона		САД		Велика Британија		Јапан	
	22.7.22	29.7.22	22.7.22	29.7.22	22.7.22	29.7.22	22.7.22	29.7.22
2 године	0,45	0,28	2,97	2,88	1,85	1,71	-0,08	-0,08
5 година	0,78	0,53	2,84	2,68	1,71	1,59	0,01	-0,02
10 година	1,03	0,82	2,75	2,65	1,94	1,86	0,22	0,19

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubillove

Доспијеће	Приноси		
	22.7.22	-	29.7.22
3 мјесеца	-0,044	-	-0,027
6 мјесеци	0,052	-	0,099
1 година	0,414	-	0,377

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Њемачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 29.07.2022. године (пуне линије) и 22.07.2022. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Током протекле седмице приноси свих обвезница еврозоне су забиљежили смањење. Приноси њемачких обвезница су смањени између 17 и 25 базних поена, а приноси италијанских обвезница између 27 и 33 базна поена. Гувернер Централне банке Италије Visco је изјавио да је каматни распон приноса на обвезнице Италије у односу на друге снажније земље већи него што оправдавају макроекономски фундаменти земље, те напоменуо да је ово стање повезано са перцепцијом тржишта и политичком неизвјесношћу која постоји у земљи. На питање како ће УВ реаговати на политичку ситуацију у Италији, Visco је одговорио да ће активирање ТРП програма зависити од тога да ли политичка превирања у Италији рефлектују политичке и макро основе економије, те да активирање ТРП мора бити посљедица неуредног и неоправданог превирања и додао да ће званичници дјеловати уколико приноси буду значајно другачији од очекиване путање. На крају прошле седмице разлика између њемачких и италијанских обвезница са роком доспијећа од 10 година износила је око 220 базних поена. Члан УВ ЕЦБ Kazaks, који је један од најистакнутијих заговорника раста каматних стопа, је изјавио да ЕЦБ можда није завршила са великим повећањем каматних стопа, те додао да раст каматне стопе у септембру треба да буде прилично значајан. Када је упитан о могућем повећању каматне стопе, већем од 75 базних поена, Kazaks је позвао своје колеге да буду отворени о овом питању. Истакао је да нема већих замјерки

на претходна тржишна очекивања која подразумевају раст од 150 базних поена до јуна наредне године.

Крајем седмице су објављени подаци који су показали да је инфлација наставила да биљежи раст у јулу, па је на нивоу еврозоне забиљежен нови рекордно висок ниво од 8,9%. Такође, објављени су прелиминарни подаци о кретању БДП-а у II кварталу, који су били бољи од очекивања (у еврозони је раст износи 0,7%). Највећи допринос овом расту дали су подаци из Италије и Шпаније, гдје је БДП повећан за 1,0%, односно за 1,1%, респективно, док је с друге стране у највећој европској економији, Њемачкој, забиљежена стагнација у односу на I квартал. Упркос бољим подацима од очекиваних инвеститори и даље страхују да би у другој половини године БДП могао да биљежи пад, што би заједно са изузетно високом инфлацијом могло довести економију у рецесију.

Почетком седмице Reuters је објавио вијест да Русија није заинтересована за потпуни прекид испоруке гаса Европи, али да су и даље присутни проблеми око санкција које су увеле ЕУ и Велика Британија, а што је важно за одржавање тока и испоруку турбине из Канаде у Русију. У међувремену, министри енергетике унутар ЕУ су одобрили нацрт закона који је предложила Европска комисија, а који се односи на смањење тражње за гасом у ЕУ за 15% од августа до марта наредне године. Поменути закон подразумева добровољне националне кораке за смањење потрошње гаса за 15% с основом израчунатом као просјечна годишња употреба гаса у посљедњих 5 година. Изузеци су дозвољени за земље које би могле имати специфичне рањивости.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период	
1.	Стопа инфлације – ЕЗ (прелим.)	ЈУЛ	8,7%	8,9%	8,6%
2.	Темељна стопа инфлације -ЕЗ (прелим.)	ЈУЛ	3,9%	4,0%	3,7%
3.	Стопа инфлације – Њемачка (прелим.)	ЈУЛ	8,1%	8,5%	8,2%
4.	Стопа инфлације – Француска (прелим.)	ЈУЛ	6,7%	6,8%	6,5%
5.	Стопа инфлације – Италија (прелим.)	ЈУЛ	8,8%	8,4%	8,5%
6.	Стопа инфлације – Шпанија (прелим.)	ЈУЛ	10,5%	10,8%	10,0%
7.	Стопа инфлације – Аустрија (прелим.)	ЈУЛ	-	9,2%	8,6%
8.	Монетарни агрегат М3 – ЕЗ (Г/Г)	ЈУН	5,4%	5,7%	5,8%
9.	БДП – ЕЗ (квартално) прелим.	II квартал	0,2%	0,7%	0,5%
10.	БДП – Њемачка (квартално) прелим.	II квартал	0,1%	0,0%	0,8%
11.	БДП – Француска (квартално) прелим.	II квартал	0,2%	0,5%	-0,2%
12.	БДП – Италија (квартално) прелим.	II квартал	0,3%	1,0%	0,1%
13.	БДП – Шпанија (квартално) прелим.	II квартал	0,4%	1,1%	0,2%
14.	БДП – Аустрија (квартално) прелим.	II квартал	-	0,5%	1,5%
15.	БДП – Белгија (квартално) прелим.	II квартал	-	0,2%	0,5%
16.	Малопродаја – Холандија (Г/Г)	ЈУН	-	0,7%	1,0%
17.	Малопродаја – Шпанија (Г/Г)	ЈУН	-	1,0%	1,3%
18.	Потрошња становништва – Француска (Г/Г)	ЈУН	-4,9%	-4,4%	-3,6%
19.	Индустријске продаје – Италија (Г/Г)	МАЈ	-	23,6%	22,0%
20.	Стопа незапослености – Њемачка	ЈУЛ	5,4%	5,4%	5,3%
21.	Стопа незапослености – Финска	ЈУН	-	6,8%	7,9%
22.	Стопа незапослености – Шпанија (квартално)	II квартал	13,20%	12,48%	13,65%
23.	Укупан број незапосл. – Француска (квартално)	II квартал	-	2.944.700	2.962.800
24.	Индекс економског повјерења – ЕЗ	ЈУЛ	102,0	99,0	103,5
25.	Ифо индекс пословног повјерења – Њемачка	ЈУЛ	90,1	88,6	92,2

САД

У сриједу је завршена сједница FOMC-а на којој је донесена одлука о повећању референтне каматне стопе за 75 базних поена са циљем заустављања наглог раста инфлације. Фокус тржишта је био усмјерен на изјаву предсједника Powella да би Фед могао успорити повећање каматне стопе у неком тренутку у будућности и укинути смјернице монетарне политике уз напомену да ће даље активности Феда зависити од економских података. У записнику са састанка FOMC-а констатовано је да је успорена економска активност уз ниску незапосленост и

високу инфлацију, како се и очекивало, утицала на доношење одлуке о поштравању монетарне политике. На конференцији за новинаре предсједник Феда Powell је изјавио да би могао услиједити период успореног економског раста и слабљења тржишта рада како би смањили инфлацију, али је одбацио шпекулације да је САД у рецесији. Powell је поновио да не могу дозволити да се висока инфлација укоријени, што је гори исход од превише агресивног поштравања, додајући да је „стабилност цијена од изузетног значаја за функционисање цијеле економије“.

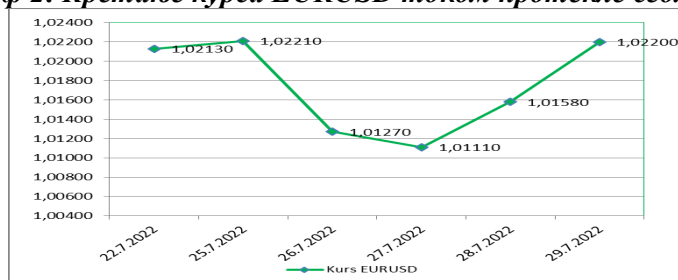
Протекле седмице је објављен податак о БДП, који је у II кварталу смањен за 0,9% квартално сведено на годишњи ниво, испод очекивања (0,4%), након смањења од 1,6% у претходном кварталу. БДП је забиљежио смањење други квартал заредом, повлачећи економију САД у „техничку рецесију“. Два узастопна квартала негативног БДП се сматрају сигналом да је економија утонула у рецесију. Упркос објављеним подацима о економском успорењу, Национални биро за економска истраживања (NBER) ће свакако бити службени арбитар о томе када рецесија почиње и када завршава. У том контексту министрица финансија Yellen је изјавила да би била изненађена ако би NBER званично прогласио рецесију, с обзиром на веома снажно тржиште рада у САД. Убрзо након што су објављени подаци за БДП, предсједник Biden је цитиран да „није изненађење да се економија САД успорава, док Фед покушава да смањи инфлацију“.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	FNFA индекс цијена кућа (М/М) МАЈ	1,5%	1,4%	1,5%
2.	Индекс повјерења потрошача ЈУЛ	97,0	95,7	98,4
3.	Продаја нових кућа (М/М) ЈУН	-5,9%	-8,1%	6,3%
4.	МБА апликације за хипотекарне кредите 22. јул	-	-1,8%	-6,3%
5.	Велепродајне залихе (М/М) Р ЈУН	1,5%	1,9%	1,9%
6.	Поруцбине трајних добара (прелим.) ЈУН	-0,4%	1,9%	0,8%
7.	БДП (Q/Q) II квартал	0,4%	-0,9%	-1,6%
8.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 23. јул	250.000	256.000	261.000
9.	Континуирани захтјеви незапослених 16. јул	1.386.000	1.359.000	1.384.000
10.	Лични приходи ЈУН	0,5%	0,6%	0,6%
11.	Лична потрошња ЈУН	1,0%	1,1%	0,3%
12.	РСЕ дефлатор (Г/Г) ЈУН	6,8%	6,8%	6,3%
13.	Индекс распол. потрошача Ун. из Мичигена F ЈУЛ	51,1	51,5	50,0

USD је благо депрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио раст са нивоа од 1,0213 на ниво од 1,0220.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

У најновијем извјештају ММФ-а смањена су очекивања за БДП Велике Британије за 2022. и 2023. годину, те је наведено да ће Велика Британија наредне године имати најспорији раст унутар групе Г7, док ће двоцифрена инфлација и раст каматних стопа смањити потрошњу домаћинства. Према очекивањима ММФ-а економија Велике Британије ће у 2022. години биљежити раст од 3,2% (претходно 3,7%), што је други најбржи раст након Канаде, али за 2023. годину очекује се раст од свега 0,5% (претходно 1,2%). Очекује се инфлација од 10,5% у овој години, што је значајно више у односу на раније прогнозе (7,8%).

Током протекле седмице и даље је било актуелно питање избора новог премијера Велике Британије. Тренутно највеће шансе за ову позицију има садашња министрица иностраних послова Liz Truss, у односу на бившег министра финансија Sunaka. Truss и њени сљедбеници су жестоко критиковали Sunaka због његових изјава да ће укинути ПДВ на рачуне за енергију на годину дана уколико постане премијер Велике Британије. Најављујући „зимски план“ за рјешавање инфлације и трошкова живота, Sunak је изјавио да ће увести „циљано, привремено и правовремено смањење пореза“ укидањем ПДВ-а на рачуне за енергију ако горња граница цијене енергије порасте изнад 3.000 GBP, како се очекује крајем ове године. Sunak је тврдио да ће та политика „смањити цијене“, инсистирајући да је то у супротности са смањењем пореза које је обећала Truss, а за које су њени ривали упозорили да ће „подстакнути инфлацију“. Интересантно је поменути да је Truss истакла да планира поново размотрити мандат ВоЕ, уколико дође на премијерску позицију, сматрајући да је то потребно узимајући у обзир високу инфлацију. Truss је указала да поменута ревизија неће утицати на независност ВоЕ у вођењу монетарне политике. Она је, такође, поставила циљ економског раста за Велику Британију који у просјеку треба да износи 2,5% годишње.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	СВІ пословни оптимизам	ЈУЛ	-	-21	-34
2.	Нето потрошачки кредити (у млрд GBP)	ЈУН	1,0	1,8	0,9
3.	Број одобрених хипотекарних кредита	ЈУН	65.000	63.700	65.700
4.	Монетарни агрегат М4 (Г/Г)	ЈУН	-	4,1%	5,1%

Током протекле седмице GBP је априцирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,85093 на ниво од 0,83934, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,1999 на ниво од 1,2171.

ЈАПАН

Током протекле седмице објављен је записник са састанка ВоЈ из јуна, у којем је наведено да су креатори монетарне политике ВоЈ увидјели повећање плата као кључни сегмент за постизање циљаног нивоа инфлације од 2% на одржив и стабилан начин. Истакнута је ријешеност ВоЈ да задржи каматне стопе на изузетно ниским нивоима, упркос сигналима растуће инфлације. Поједини чланови Одбора су увидјели како раст цијена јача и доводи до промјена у дуготрајним перцепцијама јавности да се инфлација и плате неће много повећати у будућности. Вишеструки показатељи тренда растуће инфлације достигли су рекордне вриједности у јуну, према подацима које је објавила ВоЈ. Чланови Одбора су се сложили да је економији Јапана потребна огромна новчана подршка како би пребродила штете изазване растом цијена робе и поремећајима у ланцима снабдијевања изазваним lockdownом у Кини. Један од чланова одбора је изјавио да Јапан мора да креира отпорну економију у којој потрошња расте чак и када компаније повећавају цијене. Након завршеног састанка FOMC-а, замјеник гувернера ВоЈ Amamiya је изјавио да не види директан утицај повећања каматних стопа у САД на монетарну политику ВоЈ. Amamiya је додао да је од виталног значаја да САД добро управљају својом економијом и инфлацијом, како за јапански тако и за глобални економски раст. ВоЈ је одржала конференцију за новинаре на којој су представљени нови чланови Одбора ВоЈ Hajime Takata и Naoki Tamura. Долазак Takate је привукао највише пажње јавности будући да је он један од прва два члана Одбора које је изабрао Kishida, а који је мање песимитичан од претходника Kataoke. Нови чланови Одбора су на конференцији говорили да су за тренутно експанзивну политику ВоЈ, наглашавајући да је тај систем помогао у јачању економије и инфлације.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори		Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Продаја широм земље (Г/Г)	ЈУН	-	11,7%	57,8%
2.	Индекс произвођачких цијена услужног сектора (Г/Г)	ЈУН	2,0%	2,0%	1,9%
3.	Водећи индекс F	МАЈ	-	101,2	102,9

4.	Коинцидирајући индекс F	МАЈ	-	94,9	96,8
5.	Стопа инфлације у Токију (Г/Г)	ЈУЛ	2,4%	2,5%	2,3%
6.	Стопа незапослености	ЈУН	2,5%	2,6%	2,6%
7.	Малопродаја (Г/Г)	ЈУН	2,9%	1,5%	3,7%
8.	Индустријска производња (Г/Г) P	ЈУН	-7,0%	-3,1%	-3,1%
9.	Индекс започетих кућа (Г/Г)	ЈУН	-1,4%	-2,2%	-4,3%

JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад са нивоа од 139,00 на ниво од 136,16. JPY је апрецирао и у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад са нивоа 136,12 на ниво од 133,27.

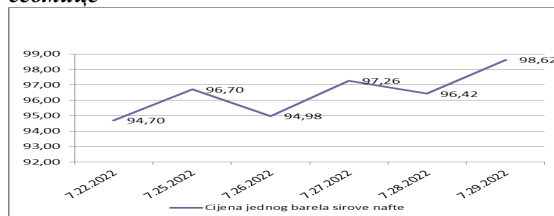
НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедељак цијена једног барела сирове нафте је износила 94,70 USD (92,72 EUR).

Првог радног дана протекле седмице цијена нафте је повећана упркос појачаној забринутости за успорени економски раст. Цијена фјучерса на гас у Европи је повећана након што је Газпром саопштио да ће редуковати испоруку гаса кроз Сјеверни ток 1 на 20% капацитета, јер је испорука турбине заустављена у Portovaya луци. Поменути гасовод је током прошле седмице радио са 40% капацитета након што је био затворен десет дана због редовног одржавања. Наредног дана цијена нафте је била под утицајем раста цијена других роба, али и сигнала пренапрегнутог физичког тржишта нафте услед сигнала слабијег економског раста. Средином седмице цијена нафте је повећана након што је ЕИА објавила да су залихе нафте у САД смањене. Високи званичник Г7 је изјавио да ће група Г7 имати за циљ да успостави механизам за ограничавање цијена за извоз руске нафте до 5. децембра, када ступају на снагу санкције Европске уније на увоз нафте из Русије морским путем. ОПЕС+ ће размотрити одржавање обима понуде непромијењеном и за септембар о чему би се требало расправљати на састанку који се одржава ове седмице, упркос позивима САД за додатном понудом нафте. Током трговања у петак цијена нафте је имала тенденцију раста уочи очекивања састанка ОПЕС+. Производња сирове нафте у Либији се вратила на нивое с почетка априла, што би могло помоћи у ублажавању глобалног тржишта нафте.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте износила је 98,62 USD (96,50 EUR). Забиљежен је седмични раст од 4,14%, што је први седмични раст цијене у протекле три седмице.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одривање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедељак цијена једне fine унце злата је износила 1.727,64 USD (1.691,61 EUR).

Током протекле седмице цијена злата је имала тенденцију раста, углавном због појачаних страхова од рецесије. Могућу рецесију сигнализира и инверзија криве приноса САД. Инверзна крива приноса која се огледа у негативној разлици између двогодишњих и десетогодишњих приноса, а која тренутно износи око 26 базних поена, је ниво који није забиљежен од 2000. године.

У понедељак је цијена злата била под утицајима ишчекивања резултата састанка FOMC-а који је одржан прошле седмице. Очекивало се да ће Фед поново повећати каматну стопу за 75 базних поена, други мјесец заредом. У оваквим околностима цијена злата није биљежила значајне промјене до завршетка поменуте сједнице. Састанак FOMC-а је завршен 27. јула и у складу са очекивањима донесена је одлука да се референтна каматна стопа поново повећа за 0,75%, након чега је цијена злата повећана, те је раст цијене настављен до краја седмице. Поред ових одлука, крајем седмице су објављени лошији подаци за економски раст у САД, што је створило додатну подршку расту цијене злата. Наиме, подаци су указали да је БДП САД забиљежио други квартални пад заредом, што је утицало да се приноси на државне обвезнице оштро смање, а уједно је погодновало цијени злата.

Посматрано на седмичном нивоу, цијена злата је повећана за 2,22%, што је највећи седмични раст од марта, а резултат је ишчекивања података о глобалној економији и темпа даљег раста каматних стопа у САД. На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата је износила 1.765,94 USD (EUR 1.727,93).

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

